

Complicatieregistratie

De werkgroep is aangekomen bij de grande finale van het project 'vernieuwen complicatieregistratie NVALT'. Na de eerdere presentaties (Longdagen 2019 en 2021) en een publicatie (Pulmoscript juni 2021) met de titel 'min x min = plus' en de workshop op de Longdagen 2022 met de titel '1+1=3' is het nu tijd voor de implementatie. Ter opfrissing: het doel van dit project is het leren, verbeteren en bespreekbaar maken van onverwachte uitkomsten met als resultaat kwaliteitsverbetering zonder dat de administratiedruk toeneemt. Omdat de huidige complicatieregistratie ingewikkeld is, is er een flinke vereenvoudiging doorgevoerd. Bovendien worden er handvatten geboden, deels in het EPD, voor ondersteuning van verbetering van de kwaliteit. Uitgeteld is de werkgroep zeker nog niet, maar voor implementatie van de nieuwe registratie heeft ze wél de hulp van de NVALT-leden nodig.

Wat is ook alweer een complicatie?

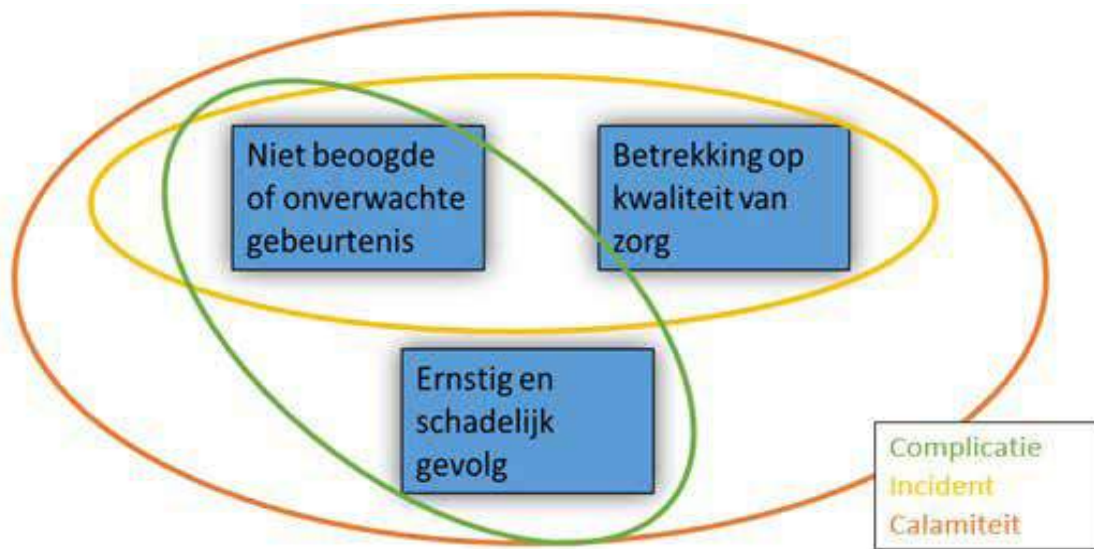
Een complicatie valt onder de groep 'onverwachte gebeurtenissen', net als een incident en een calamiteit. In de dagelijkse praktijk worden deze begrippen vaak door elkaar heen gebruikt. Toch is er binnen definities die de IGJ hanteert een duidelijk verschil. Er zijn 3 elementen: de onverwachte gebeurtenis, de kwaliteit van zorg en de ernst voor de patiënt. Een complicatie is een ongewenste gebeurtenis/uitkomst waarbij de kwaliteit van zorg goed is geweest; procedures zijn volgens de geldende richtlijnen uitgevoerd. De gevolgen voor de patiënt kunnen mild tot zeer ernstig zijn. Zo is een longbloeding na een punctie die lege artis is

uitgevoerd een complicatie. Een incident is een onbedoelde gebeurtenis tijdens een zorgproces waarbij de kwaliteit

Figuur 1: werkgroepleden en betrokken organisaties

Figuur 2: wat is een incident, calamiteit en complicatie?

van zorg niet goed is geweest, bijvoorbeeld een rash bij een bekende antibiotica-allergie. Een calamiteit is een onverwachte gebeurtenis waarbij de kwaliteit van zorg niet goed was én waarbij de gevolgen voor de patiënt ernstig waren. Bijvoorbeeld een longbloeding bij een punctie waarbij de antistolling niet gestaakt was. De verschillen tussen complicatie, incident en calamiteit zijn hieronder schematisch weergegeven. Registratie van onverwachte gebeurtenissen vindt plaats in verschillende systemen. De methode voor een complicatieregistratie wordt bepaald door de beroepsvereniging, terwijl de regels voor de incident- en

calamiteitenregistratie door de IGJ opgesteld worden. Veel ziekenhuizen hebben daardoor wel specifiek beleid voor incidenten en calamiteiten (bijvoorbeeld VIM), maar niet voor complicaties. Terwijl ook van complicaties geleerd kan worden.

Hoe gaat de nieuwe complicatieregistratie eruitzien?

De nieuwe complicatieregistratie is een eenvoudige tool die makkelijk in te vullen is maar goed mogelijke verbetering kan identificeren en ondersteunen (zie figuur 3). Een complicatie kan worden weergegeven als open tekst, zodat beschrijving

Onverwachte gebeurtenis	Toelichting gebeurtenis	Type gebeurtenis	Complicatie betreft	Type	Bespreken?
<ul style="list-style-type: none"> • Ja • Nee 	<ul style="list-style-type: none"> • Open tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • Calamiteit • Incident • Complicatie 	<ul style="list-style-type: none"> • Medicatie • Interventie • Overig 	<ul style="list-style-type: none"> • Medicatie: <ul style="list-style-type: none"> • Toedienen • Voorschrijven • (Antistolling) • Overig • Interventie: <ul style="list-style-type: none"> • Bloeding • Pneumothorax • Overig 	<ul style="list-style-type: none"> • Ja • Nee

Figuur 3: schematische weergaven van de complicatieregistratie

van het gebeurde goed mogelijk is. Er wordt vervolgens aangegeven of er sprake is van een incident, calamiteit of complicatie. Alleen wanneer sprake is van een complicatie, worden aanvullende gegevens ingevuld: medicatie, interventie of overig. Vervolgens is er keuze uit een klein aantal subcategorieën. Tenslotte kan worden aangegeven of de complicatie besproken moet worden op de bespreking.

Een voorwaarde voor de nieuwe registratie is dat deze wordt geïntegreerd in de ziekenhuis EPD's. Voor Hix en Epic is dit inmiddels geregeld, met Nexus worden op dit moment gesprekken gevoerd. Binnen de EPD's is een uitgebreide ondersteuningsmodule voor de complicatiebespreking opgenomen: complicaties kunnen aan een bespreklijst toegevoegd worden. Na afloop van de complicatiebespreking worden complicaties afgevinkt, danwel vervolgd op een bespreking in de toekomst. Dit maakt een verbetercyclus mogelijk en deze is door de lijst dan ook geborgd.

De volgende stap

In de volgende stap, zomer 2022, zal de nieuwe registratie geïmplementeerd worden in de EPD's. Het is de bedoeling dat alle vakgroepen gaan starten met zowel de nieuwe complicatieregistratie als met complicatie-evaluatie.

Het NVALT-bureau zal op verschillende punten gaan ondersteunen. Allereerst is van elke vakgroep een aanspreekpunt nodig. Een mail hierover zal op korte termijn aan de vakgroepvertegenwoordiger worden verzonden. Verder komen op de NVALT-site instructiedocumenten voor gebruik van de complicatieregistratie, over het voeren van een complicatiebespreking en met suggesties voor het uitvoeren van een verbetercyclus op basis van de complicatieregistratie. Suggesties, klachten en/of vragen kunt u kwijt via het formulier (d.m.v. een link) op de website.

En dan?

Evaluatie van de nieuwe complicatieregistratie staat gepland voor eind 2022. Indien nodig volgen op basis hiervan nieuwe aanpassingen/verbeteringen. Daarnaast zal gekeken worden met de Commissie Visitatie Longziekten (CVL) hoe complicatiebespreking en -evaluatie in de toekomst kunnen worden ingepast in visitaties. Evaluatie van complicaties is daarmee niet vrijblijvend maar een tool voor kwaliteitsverbetering.

Nicole Verheijen

